

LEHETEK én is

Amúgy semmi érdekes

1.

Én felszállok itt, aztán három megállóval arrébb egy jólöltözött, hosszú hajú, vörösrúzsos, nyomorék lány. Nehezen mozog, kapaszkodik mindenbe, amibe tud, az első szabad székre leül és keresztbe teszi a lábát. Úgy mosolyog, mint a szép nő, folyamatosan, tudja, hogy mindig valaki őt figyeli. Kevés lánynak áll jól a vörös rúzs, neki igen, viszont girbegurba a gerince, az egyik váll sokkal lejjebb, mintha az oldalából nőtt volna ki. A táskájában mat. Elővesz egy fésűt, feltűnően fésülni kezd, és az arcomba bámul, mit nézel, kérdezi a szemével, szerintem arra számít, hogy zavartan elkapom a tekintetemet. Nézem tovább. Idegesít. Nem értem. A tükörben én a hibákat látom a testemen, ez meg nem veszi észre, hogy nyomorék? Mindjárt leszálok a buszról, nyújtózkodom egyet, lassan odasétálok hozzá, a füléhez hajolok, húzd ki magad, suttogom.

Ma hazahoztam anyut a kórházból. Nem beszélünk sokat. Ahogy beléptünk az ajtón, bekapcsolta a tévét és rágyújtott. Le kéne vágnom a haját, derékig ér, az ő korában ez már nem szép. Szép a haja, dús, fekete-fehér, nem hagyja, hogy levágjam. Akkor kezdte növeszteni, mikor a húgom és a gyerekei elmentek, és azt mondta, addig nem vágja le, míg vissza nem jönnek. Így próbálja befolyásolni anyám a dolgok menetét.

2.

SZEREPLŐK: ANYA | LÁNY

Belépnek az ajtón, elől az Anya, aztán a Lány. Az Anya leül az asztalhoz, rágyújt, a Lány kipakolja a bevásárlószatyrokat.

LÁNY: Legalább a lakásban ne gyújts rá. Menj ki az erkélyre, jó idő van.

ANYA: Majd kiszellőztetek, ha elszívtam.

LÁNY: (leül, ő is rágyújt) Le kell szoknod, anya...

ANYA: Igen, le. *(slukkol)* Majd veszek tapaszt.

(Egy ideig nem szólnak egy szót sem, dohányoznak.)

LÁNY: Már megint felvitték az árát.

ANYA: Tudom... Le kell szokni.

LÁNY: Igen... Az orvos is megmondta... Azt mondta, ha még most, azonnal sikerülne leszoknod...

ANYA: Jól van, hallottam én is, hogy mit mondott... Mondom, hogy veszek tapaszt.

LÁNY: Ha most azonnal letennéd, még minden rendben lesz! Az orvos is megmondta! Visszafordítani nem lehet a folyamatot, de lassítani igen...

ANYA: Jól van, mondtam már. Veszek tapaszt. Túltárgyaltuk.

LÁNY: Ezt nem lehet túltárgyalni, addig mondom, amíg le nem szoksz.

ANYA: Inkább magaddal foglalkozz...

LÁNY: Tessék?

ANYA: Semmi...

LÁNY: Mi az, hogy semmi? Mit jössz most azzal, hogy magammal foglalkozzam? Ne tereld a beszélgetést, jó? Muszáj szembenézni a valósággal. *(tesz-vesz, pakol, csörögnek a zacskók, edények, poharak)*

ANYA: Ja... Az igaz... Pont ezért... nem biztos, hogy lassítani akarom a folyamatot...

LÁNY: Nem hallom, mit mondtál?

ANYA: *(halkan)* Te mondtad, hogy lassítani lehet a folyamatot...

LÁNY: Mit lehet lassítani? *(egy pillanatra megáll, az anyjára néz)* Anyu, beszélj már hangosabban, nem látod, hogy pakolok, épp rendet teszek!

ANYA: *(halkan)* Ja. Látom... Én is rendet teszek.

LÁNY: Mit mondasz? Nem hallom.

ANYA: Semmit.

LÁNY: Kérsz kávét?

ANYA: Már ittam kettőt.

LÁNY: *(felteszi főni a kávét, közben egyfolytában beszél)* Nem elég, hogy állandóan azt mondogatod: veszek tapaszt, veszek tapaszt. Akarj leszokni! Akarj élni!

ANYA: Jó. *(táskájában keresgél)*

LÁNY: Mit keresel?

ANYA: A gyógyszert.

LÁNY: Milyen gyógyszert?

ANYA: A Xanaxom.

LÁNY: Minek neked most a Xanax.

ANYA: *(tovább keresgél)* Be akarom szedni.

LÁNY: Minek?

ANYA: Annak, hogy most már kurvára idegesítesz, annak!

LÁNY: Mi van? Én idegesítelek?

ANYA: Igen. Te. Ne mondd meg nekem, hogy mit csináljak, mit akarjak. Nem vagyok gyerek. Majd leszokom. Veszek tapaszt. *(beszedi a gyógyszert)*

LÁNY: *(tölt magának kávét)* Ha nem vagy gyerek, akkor ne viselkedj úgy. Ölöd magad... Az a rohadt sok cigi meg kávé meg Xanax... Ennyit csinálsz, ez az életed, ez vagy!

ANYA: És te?

LÁNY: Mit én?

ANYA: Miért nem inkább magaddal foglalkozol?

LÁNY: Ezt meg hogy érted?

ANYA: Sehogy.

LÁNY: Ne mondd, hogy sehogy! Valahogy csak érted! Valamire célozgatssz! Mondjad akkor! Mi bajod velem?

ANYA: Nekem? Semmi... Csak miért nem foglalkozol inkább magaddal?

LÁNY: *(rágyújt megint, egy ideig nem szól, csak fújja a füstöt)* Azért mert te vagy a beteg... Rád kell figyelni.

ANYA: Tudom. *(egy ideig csend)*

LÁNY: Most mi van? Megsértődtél?

ANYA: Nem.

LÁNY: Kérsz kávét?

ANYA: Kérek.

3.

Semmi rémálom, vagy korahajnali ébredés, ma átaludtam az egész éjszakát. Nyolc és fél óra. Még a kávé íze is másmilyen. Finomabb. Elkortyolgom a reggeli kávé, aztán megmérem a súlyomat. Számon tartom, harminc dekát fogytam, vagy hetvenet híztam. Kéves folyadékot iszom. Reggel két és fél deci ásványvíz, plusz délelőtt fél liter, akkor az hét és fél, meg délután még négy-öt pohárnyi, az a négy-öt pohár kábé egy liter, tehát biztos nincs összesen három liter, pedig annyit minimum meg kellene innom. Nem figyelek eléggé magamra. Holnap jobban figyelek magamra.

Ha még eggyel rosszabb hangulatod lesz, akkor az következik, hogy minket is mérlegre teszel, kérdezte reggel a férjem.

Megnéztem délelőtt egy nagyon rossz filmet. Unalmas történet. Előre tudom, mi következik, mit fognak mondani, csinálni a szereplők, tudom, hol kell megijedni, nevetni, könnyezni, és így tovább. Miért nézem végig? Nem is figyelek, csak bámulok ki a fejemből. Máshol jár az eszem. Színes képsorok. Nézem.

Tegnap délután megint átmentem anyuhoz beszélgetni, meg rádumálni, hogy vágjuk le végre a haját. Persze, nem lett belőle semmi. Nincs a lakásban olló. Nem hiszem el, hogy nincs az egész lakásban egy nyomorult olló. Ott ültem vele két és fél órát, közben elszívott tizenkét szál cigit. Számoltam. Miért nem figyelek oda jobban a dolgaimra, az egészségemre, a boldogságomra, kérdezte. Rágyújtott és elkezdett papolni. Kész csoda, hogy nem tettem még teljesen tönkre mindent magam körül, ébredjek már fel, olyan vagyok, mint egy holtkóros. A mikrofon helyett meg mindig azt mondja, nikrafon. Tartozom neki anyival, hogy megbecsülöm az életem, mondja. Ő nemsokára megöregszik, meghal, nem akar úgy meghalni, hogy azt látja, ha rám néz, hogy nem örülök semminek, csak úgy teszek, mintha élnék, közben meg valahol egész máshol járok, ő ismer, látja, észreveszi. Úgy élek, mint egy zombi.

Tartozom nekik ennyivel: anyának, férjnek, gyereknek, testvérnek, barátnak, mamának, papának, magamnak, hazának, országnak, világnak, a szomszéd bácsinak. Ezeket a mondatokat, nagyon-nagyon unom. Nem akarok tartozni senkinek, sehova.

Ritkán szoktam ölelgetni anyámat. Dove szappan és dohányszag. Szeretem mind a kettőt. Két és fél órát voltam ma nála, elszívott közben tizenkét szál cigarettát.

Állítólag van valami gyógynövényes kapszula, olyan hatásos, mint az altató, csak nem szokik rá az ember. Fél négy van. Hétkor nyit a gyógyszertár, ma megveszem, és sebtapaszt is, elfogyott.

4.

SZEREPLŐK: ANYA | LÁNY

Helyszín: Az utcán, egy ház előtt. Bentől vidám zsvivaj hallatszik, villóznak a fények, a bejárat felett neonfelirat: Liget.

ANYA: *(kíváncsian tekinget a bejárat irányába, nem néz a lányra)* Húzd fel a kabátodon a cipzárt, meg fogsz fázni!

LÁNY: Majd felhúszom, ha fázom, felnőtt vagyok, el tudom dönteni.

ANYA: *(vágycsozva, vidáman)* Menjünk be!... Bemegyünk?

LÁNY: Nem.

ANYA: Miért nem?

LÁNY: *(ő is a házat bámulja)* Utálok ezt a helyet, azért nem.

ANYA: Utálsz? Mióta?

LÁNY: Mindig is utáltam.

ANYA: *(idegesen összebb húzza magán a bundáját, nem néz a lányra, csak a bejáratot bámulja)* Gyerek vagy.

LÁNY: Nem vagyok gyerek.

ANYA: *(mintha meg sem hallotta volna)* Menjünk be! Érezzük jól magunkat!

LÁNY: Nem megyek be. Menj egyedül.

ANYA: *(patetikusan)* Jól akarom érezni magam. Még olyan fiatal vagyok!

LÁNY: *(szintén a bejáratot nézi, mintha az épületnek mondaná)* Nem vagy fiatal, én pedig nem vagyok gyerek, és nem megyünk be oda.

(Csend. Az anya továbbra is csak a házat bámulja. Főként csak azért, hogy ne kelljen ránézni a lányra.)

ANYA: Hány éves vagy?

LÁNY: Harminckilenc és fél.

ANYA: Tényleg?

LÁNY: Tényleg.

ANYA: Ez szomorú.

LÁNY: Mi?

ANYA: Én úgy emlékszem, tizenkilenc és fél vagy...

LÁNY: Mert ez egy álom.

ANYA: Szomorú.

LÁNY: Ja, elég szomorú, szerintem is.

ANYA: *(Csend egy ideig, aztán hirtelen ránéz a lányára. Úgy kérdezi, mintha mi sem történt volna.)* És jól vagy? Minden rendben? Milyen az életed? Van családod, férjed, gyereked, minden ilyesmi?... Olyan furcsa, hogy nem emlékszem az elmúlt húsz évre.

LÁNY: Ez csak egy álom.

ANYA: *(megint a házat nézi)* A tiéd vagy az enyém?

LÁNY: Nem tudom.

ANYA: Akkor te sem emlékszel?

LÁNY: Mire?

ANYA: Nem emlékszel az elmúlt húsz évre?

LÁNY: *(anyjára néz)* Rád emlékszem.

ANYA: *(a lányra néz)* Igen? És milyen az életem? Szép? Hány éves vagyok?

LÁNY: *(anyjára néz)* Egyszer szerelmes voltál. Az szép volt... Amúgy semmi érdekes.

ANYA: Igen? Érdekes. Szerelmes voltam... Mikor? Hány éves voltam akkor?

LÁNY: Negyvenhárom.

ANYA: *(megint a házra néz)* És most hány éves vagyok?

LÁNY: *(végig az anyját nézi)* Ötvenkilenc.

ANYA: Te jó ég. Ez tényleg szomorú.

LÁNY: Aha... *(csend)* Most, azt hiszem, elvesztettem a fonalat... Mi is a szomorú szerinted?

ANYA: Szerelmes voltam és nem emlékszem... *(csend, aztán ránéz megint a lányra)* Rád sem emlékszem. Nem emlékszem, arra sem, hogy felnőtél. Arra sem, hogy megöregedtem.

LÁNY: Nyugi, csak álom.

ANYA: A tied vagy az enyém?

LÁNY: Nem tudom.

ANYA: De legalább meséld el, mi történt veled eddig? Rémálom... Az ember nem látja felnőni a gyerekét.

LÁNY: Rémálom... csak rád emlékszem, magamra nem. Nem tudom, mi volt eddig, elfelejtettem... Gondolom, semmi különös.

ANYA: *(megint a házat nézi)* Ne haragudj.

LÁNY: Miért kéne haragudnom?

ANYA: *(lányra néz)* Egyikünk sem emlékszik rád. ■■■

LEHETEK ÉNIS

Tallér Edina (Kiskunhalas, 1971): Budapesten élő televíziós műsorvezető, újságíró, a VEAN Production forgatócsoport dramaturgja, a *female.hu* alapító tagja. Két gyermek édesanyja.

A m ú g y s e m m i é r d e k e s